

Budsjettundersøkelse 2026 fylkeskommunene

Innhold

Budsjettundersøkelse 2026 - fylkeskommunene eks. Oslo.....	2
1. Innledning.....	2
2. Om budsjettprosessen	2
3. Driftsbudsjettet	2
3.1 Netto driftsresultat	2
3.2 Netto renter og avdrag	3
3.3 Endringer i driftsbudsjettene sektorer	3
4. Investeringsbudsjettet.....	4
3.1 Investering i varige driftsmidler.....	4

Budsjettundersøkelse 2026 - fylkeskommunene eks. Oslo

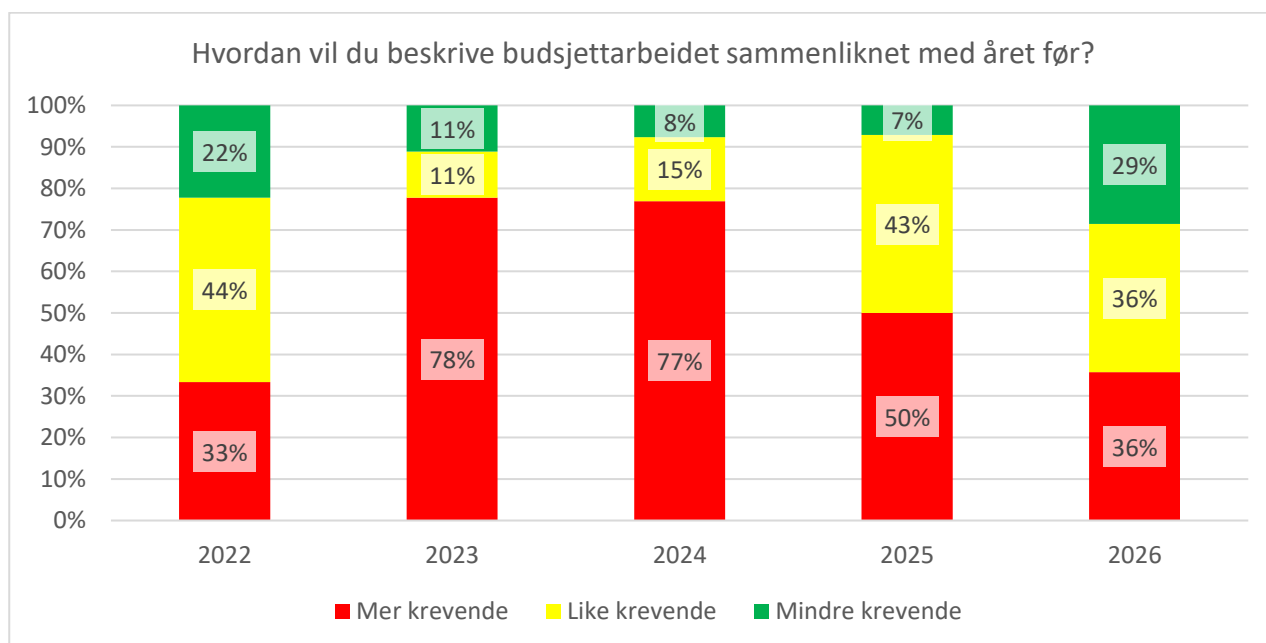
1. Innledning

Budsjettundersøkelsen til fylkeskommunene er gjennomført ved at det er sendt ut spørreskjema til økonomisjefene. Spørreundersøkelsen er besvart av alle fylkeskommuner.

Parallelt med spørreundersøkelsen er fylkeskommunenes forslag til budsjett- og økonomiplan gjennomgått. Hovedtall med figurer fra drifts- og investeringsbudsjettene presenteres i dette notatet også for alle fylkeskommunene.

2. Om budsjettprosessen

36 prosent av fylkeskommunene oppgir at budsjettprosessen har vært mer krevende enn året før. Det er også 36 prosent som oppgir at den har vært like krevende, mens 29 prosent svarer at den har vært mindre krevende.

Figur 1: Budsjettarbeidet sammenliknet med året før

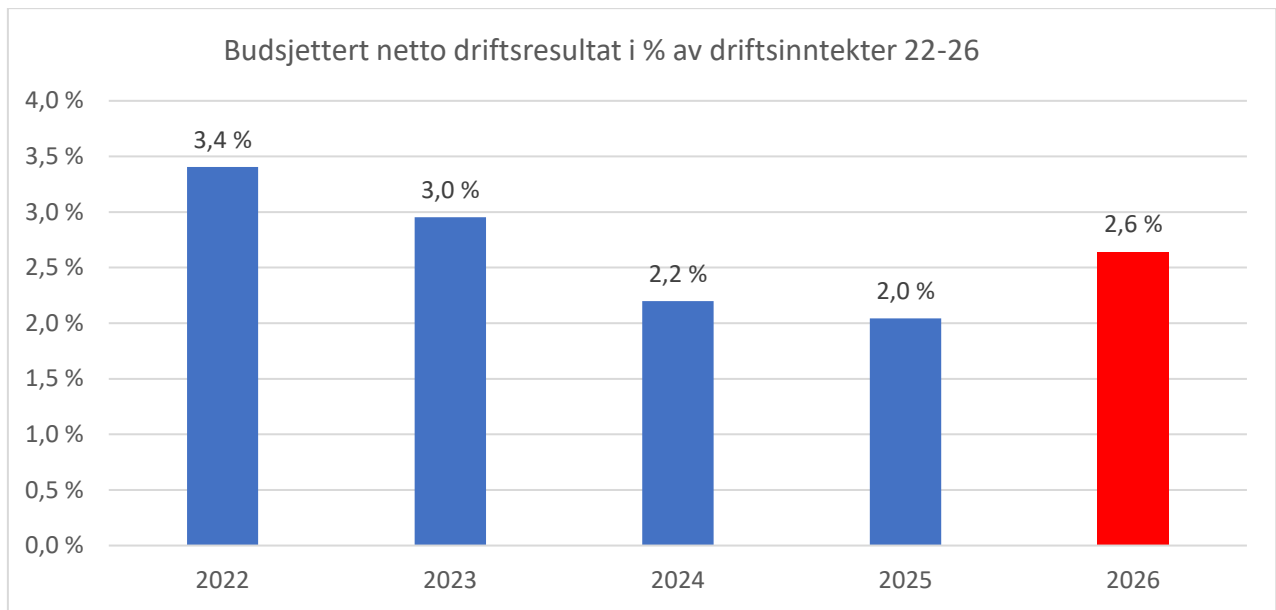
Det er viktig å merke seg at referansen for spørsmålene ikke er den samme. Spørsmålet i årets budsjettundersøkelse relaterer seg til en svært krevende prosess høsten 2024. På samme måte referer de andre årene til budsjettprosessen året før.

3. Driftsbudsjettet

3.1 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det som er igjen av driftsinntektene når alle drifts- og finansutgifter er dekket.

I 2026 budsjetterer fylkeskommunene samlet med et netto driftsresultat på 2,6 prosent av driftsinntektene. Budsjettert nivå er noe lavere enn TBUs anbefaling for fylkeskommunene på 4 prosent over tid, men høyere enn det budsjetterte resultatet i både 2024 og 2025.

Figur 2: Budsjettert netto driftsresultat fylkeskommunene 2022-2026

Det er stor variasjon i netto driftsresultatet mellom fylkeskommunene, hvor spennet på budsjettert netto driftsresultat prosent av driftsinntekter går fra 0,5 prosent til 5,6 prosent.

Svarene i budsjettundersøkelsen indikerer videre at det ligger an til at fylkeskommunene samlet planlegger med innsparings- og effektiviseringstiltak på en i overkant av en 1 mrd. kroner i 2026.

3.2 Netto renter og avdrag

Budsjetterte renteutgifter øker med 3,6 prosent fra fjorårets budsjett. Økt lånegjeld og refinansiering av gode fastlånsavtaler antas å være hovedforklaringene til at renteutgiftene øker i en tid der styringsrenten har gått ned og forventes ytterligere ned. Den økte lånegjelden fører til at avdragsutgiftene øker med 6,4 prosent.

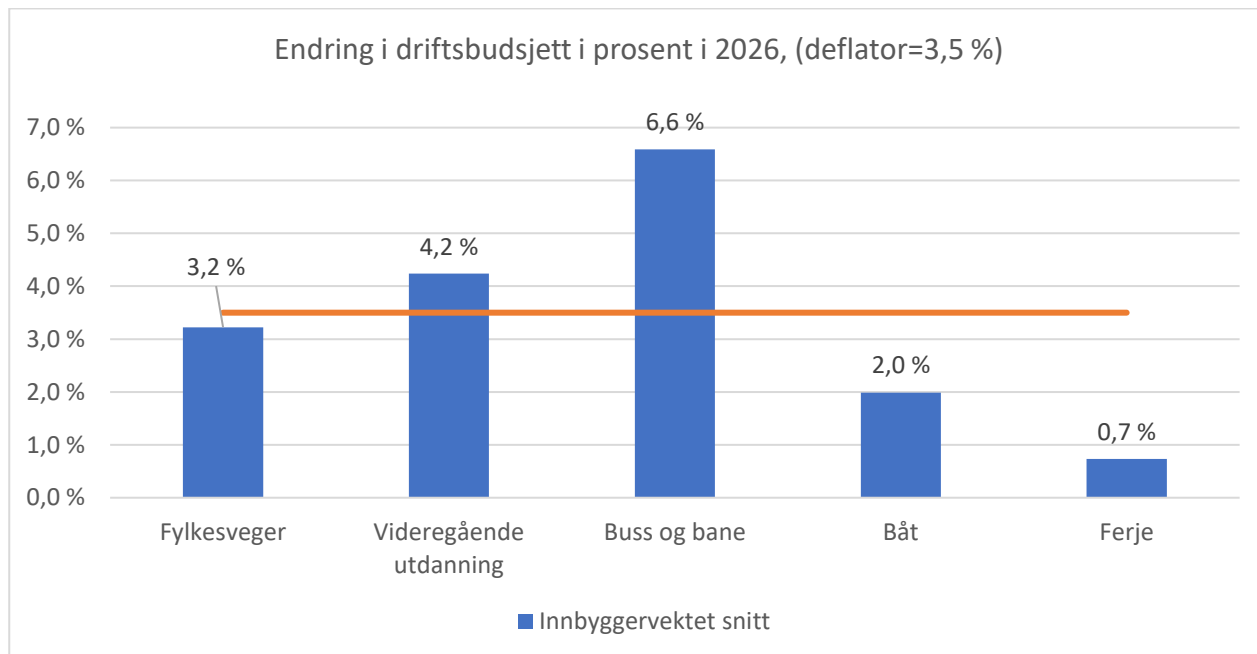
Budsjetterte renteinntekter, inkl. utbytte og tap/gevinst på finansielle instrumenter reduseres med til sammen 3,1 prosent og henger sammen med redusert styringsrente.

Fylkeskommunene foreslår å budsjettere med netto finansutgifter samlet på om lag 5,5 prosent av driftsinntektene. Til sammenligning var andelen av driftsinntektene som ble brukt til finansiering av netto driftsutgifter budsjettert med 5,3 prosent. Det er fortsatt variasjoner blant fylkeskommunene i forhold til hvor mye av driftsinntektene som går med til å finansiere finansutgiftene, fra pluss 0,8 prosent til 8,7 prosent.

Gjennomsnittlig avdragstid for fylkeskommunenes langsiktige låneporteføljer er budsjettert med litt over 25 år i 2026. Samtidig svarer 9 fylkeskommuner at de betaler mer enn minimumsavdrag i henhold til kommuneloven, mens de resterende 5 svarer at de betaler minimumsavdrag.

3.3 Endringer i driftsbudsjettene sektorer

Figuren under viser at det er de største sektorene som øker mer enn deflator. Videregående utdanning og buss og bane utgjør til sammen over 70 prosent. Det er imidlertid stor variasjon mellom fylkeskommunene når det gjelder budsjettert vekst.

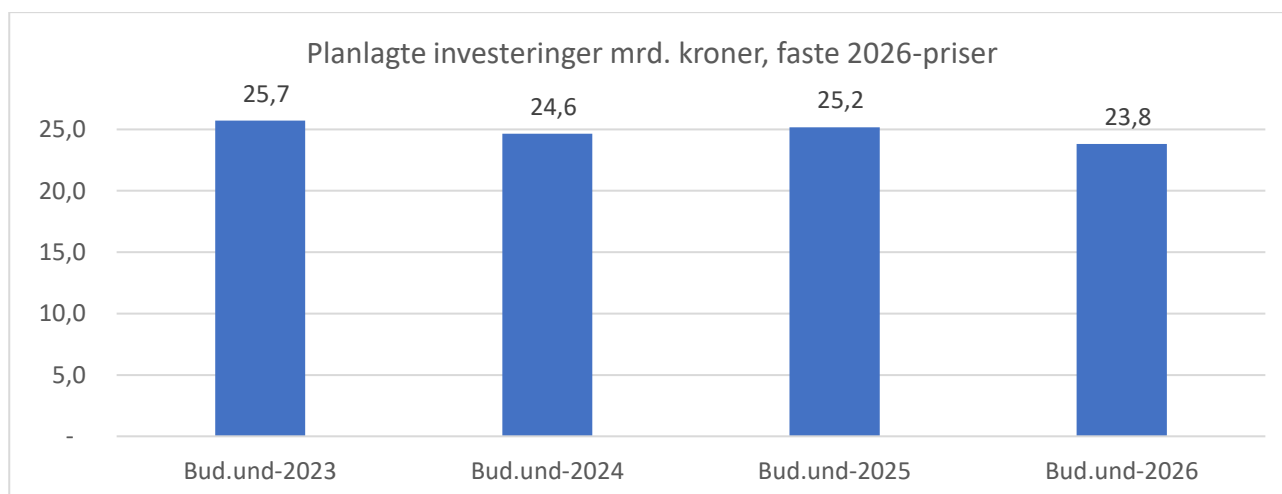
Figur 3: Endringer driftsbudsjett sektorer

Veksten i buss og bane bekrefter tidligere undersøkelser fra KS med stor prisvekst på nye buss-kontrakter. Dette inntreffer på forskjellige tidspunkt for fylkeskommunene.

4. Investeringsbudsjettet

3.1 Investering i varige driftsmidler

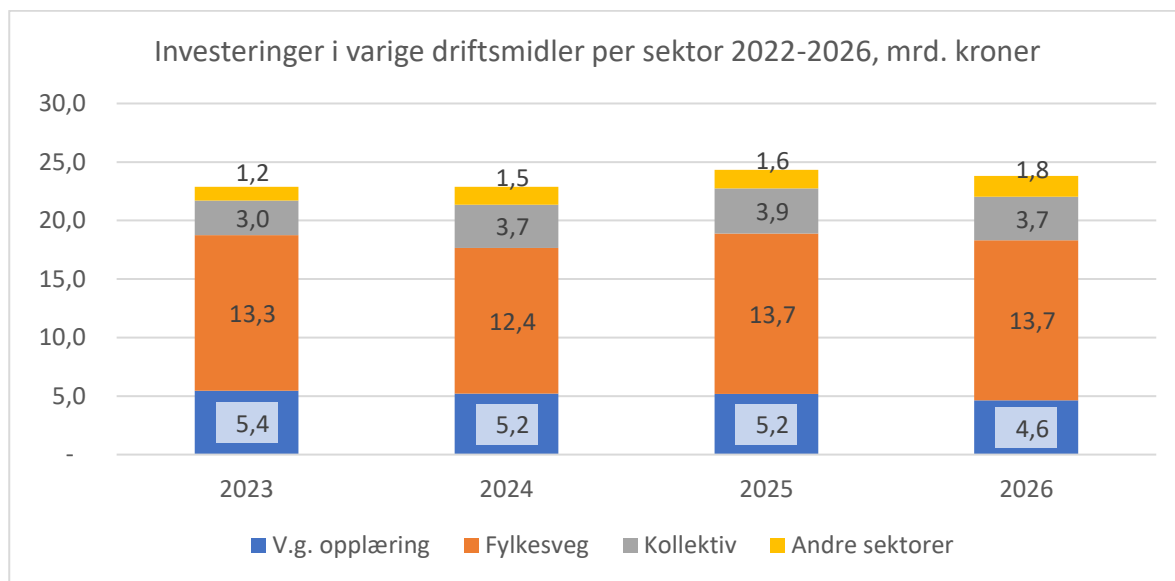
Planlagte investeringer i 2026 er noe lavere sammenlignet tilsvarende undersøkelser for 2023 til 2025 målt i faste 2026-kroner.

Figur 4: Budsjetterte Investeringer i varige driftsmidler 2023-2026

Investeringsbudsjettene for 2026 viser at fylkeskommunene samlet planlegger å investere i varige driftsmidler for 24,3 mrd. kroner, inkl. aksjer, utlån, tilskudd m.m. Dette er en nedgang i løpende kroner på 2,1 prosent.

Også i 2026 planlegges det med at godt over halvparten av investeringsmidlene skal gå til fylkesvei og andelen på i underkant av 60 prosent er omtrent på nivå med fjorårets budsjettforslag. Investeringer i videregående opplæring, som utgjør i underkant av 20 prosent, er den sektoren med størst nedgang fra fjorårets budsjett.

Figur 5: Investering per sektor 2023-2026

42 prosent av de samlede investeringene i 2026 er planlagt lånefinansiert. Tilskudd fra andre, inklusive statstilskudd og bompenger, finansierer noe i overkant av en fjerdedel, mens overføringer fra drift dekker 15 prosent av investeringene. Dette er om lag på samme nivå som i 2025.